

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50—
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

**Szerkesztőség és
kiadóhivatal:**

Főpiacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petít
soronként 5 kr-ával
számítatnak.

Allategészségügyi egyezmény.

Badapest, aug. 5.

A kiegyezés kérdése — úgy látszik — elvesztette egész aktualitását. Sehol sem tárgyalnak és senkit sem gyanúsítanak. Csak itt-ott merült fel a hirlapok közgazdasági részében egy-egy kis közlemény, mely a bankszabada- lom megújítása körül folyó tárgyalásokra vonatkozik, de a közvélemény e kérdés iránt sem mutat nagyobb érdeklődést, mint akármely más közgazdasági kérdés iránt. Aztán ismét csend borul minden hajlékra és az időelötti választási agitációkról szóló tudósítások felé fordul a figyelem.

Minél közelebb jön a felmondás határídeje, annál érdekesebbeknek kellene lenniök a vám- és kereskedelmi szövetség megújítása felett folyó tárgyalásoknak és az ország közvéleményét annál nagyobb buzgalommal kellene felvilágosítani e kérdésekre nézve. Tüzetesen elő kellene adni az egyes kérdések állását: megmagyarázni, ez ugyanaz mint volt és mint lesz. A nép elé a vívmányoknak igaz képét kellene állítani és a kormányval szemben

igazságosan eljárni, amely mind- azok szerint, ami eddig hallatszik, kijelentésének megfelelőleg az ország érdekeit megóvni törekszik és megóvni tudja.

E helyett a merev tagadás álláspontjára helyezkedik az ellenzéki kritika és inkább furdóstill kiönti a gyermeket, hogysen megelégedjék az elérhetővel, az anyagi lehetőséggel. Szívesen feláldoz mindent, ami elérhető, hogy mindent követelhessen, ami egyáltalán elérhetetlen. Ez azonban nem kiegyezési tárgyalás, hanem hadüzenet, amely csak azért hangzik oly tétovázva, mert fél, hogy még kevés követelést emelt. A higgadt közvélemény a közgazdasági békét kívánja és kárhooztatja a háborút minden áron. Követeli az ellentétek kiegyenlítését.

Az Ausztriával való allategészségügyi egyezmény kérdésében az ellenzéki héroszok egy intőszózatot hangoztatnak, mely azt a szemrehányást foglalja magában, hogy a magyar kormány lemond erre vonatkozó követeléséről és egyáltalán elállt volna egy allategészségügyi egyezmény megkötésétől. A magyar követelések közt ez a pont első sorban a magyar

mezőgazdaságot érinti és az új választásokra való tekintettel természetesen, hogy a magyar gazda szemé elé kell állítani azt a körülményt, hogy no lám mily siralmasan és könnyelműen elhanyagolja a kormány ily nehéz időkben a mezőgazdaság érdekét.

Nos hát mindenesetre tény az, hogy egy allategészségügyi egyezmény kötésétől elálltak, ámde az erre vonatkozó pontozatokat és a történt megállapodást a kereskedelmi szerződés keretében juttatják kifejezésre, mely körülmény természetesen feleslegessé teszi a külön egyezményt. Ez irányban megegyezés jött létre, mely megegyezés jóformán az összes magyar igényeket kielégíti a nélkül, hogy ártana az osztrák egészségügyi érdekeknek.

Az osztrák koronatarományok önkormányzati joga biztosítja nekik azt a jogot, hogy adott esetben egész megyékből, sőt egész országrészekből eltiltsák az állatbevitelt az illető koronatarományba; eltilthatják még az átvételt is. Az osztrák koronatarományoknak ezt az autonóm jogát nem törölték ugyan, mert az az egyenlő lenne az erőszakos jogfosztással, amit azok nehezen

T Á R C Z A.

Az arany borju.

Irta: **Gottier Lajos.**

(Folytatás és vége.)

Rendesen ilyen gondolatok közt aludt el, hogy másnap új mulatságra öb- redjen.

Ez alatt, egy hét sem telt belé, Bel- lával már jó barátságban voltak. Az igaz, hogy Szászayné gondoskodott arról, hogy egymásra legyenek utalva. A vendégek közt egyetlenegy sem volt olyan, a ki Nagyhonthynak vetélytársa lehetett volna. Volt ott egy fiatal kadét, két férj a feleségével, meg egy vőlegény a menyasz- szonyával.

Egyszer Szászayné azzal lepte meg a vendégeit, hogy jövő vasárnapra templom- szentelésre vannak meghíva a szomszéd faluba, Szellősrre. Ugy határozták, hogy mindnyájan átmennek, még pedig magyar népviseletben s ott, a nép között fognak mulatni. Ugyanis, a szellősi báró, ki kegy- ura a róm. kath. egyháznak, abból az alkalmából nagyobb szabásu mulatságot készült adni a falusiaknak.

Festői kép volt, mikor vasárnap dél- után, a társaság tarka jelmezében, össze- gyűlt a folyóparton, hogy csolnakon le- menjenek Szellősrre. Olyan parasztleányt se találni minden határban, amilyen Nagyhonthy Géza volt! A kék posztó

ugy megfeszült délezeg alakján, mintha ráöntötték volna. Arványhajjas pörge ka- lap a fején, magasszárú esizma a lábán, fókos a kezében. Egy fél fejfel kimagaslik a többiek közül. De nincs is a társaságban méltóbb párja, mint Sachsen Bella. Hul- lámos, hamvasszőke haja közepén elvá- lasztva, hátul két vastag fonatban végző- dik. A hófehér ingvállon átkötött csipke- kendő csak sejtetni engedí bársonyos, fehér bőrét, üde, kerekded idomait, a ki- vágott selyem pruszli fölött, mely feszesen simul karesu derekához. Az apró virágu fehér batist, bokorugró szoknya a legfor- másabb csipőket takarja s a magassarku kopogós kis esizmában büszke, szép járása csak jobban kitűnik.

Ketten ültek a legelső csolnakban, ők vezették a társaságot. A kis csolnak nyil- sebesen szelte a habokat, amint Nagy- honthy, izmos karjaival, rithmikusán ke- zelte az evezőlapátot. A lány hátul ült s le nem vette róla tekintetét.

— Maga úgy evez, mintha egész életében egyebet se csinált volna.

— Nem nagy mesterség.

— Pedig, hogy őszinte legyek, nem igen biztatom ebbéli ügyességében. Már egyszer fölborított egy evező lovag, a ki azt képzelte, magáról, hogy mindent tud. Szerencsére nem volt mély a víz.

A férfi ránéz a leányra és sötét arezán futó mosoly jelenik meg. Aztán, minden szótagot külön hangsúlyozva, szól neki.

— Én nem fogom fölborítani. Rám

bátran bízhatja magát. Ez a két kar erős és megbízható.

Bella könnyedén elpirul, aztán hátra fordul és mosolyogva integet a többieknek.

A második csolnakban ül Szászayné s éneke elhallatszik hozzájuk. Valami mélabus románczot énekel, a melynek az a refrainje, hogy:

Szerelmesek! vigyázzatok.

A csolnak ingatag.

A kis kadét meg eziterán kíséri. A leány elgondolkozott. Sok kérője volt már az életben, de nem tudott hinni egyiknek sem. Hiába! az aranyborju! Az tette bizalmatlanná a férfakkal szemben. Pedig most úgy szeretett volna hinni ennek a nagy bajuszu, daliás magyarnak.

— Ejh! hagyjuk az ábrándozást, gon- dolta magában, az csak a szegény lányok privilégiuma. Téged csak a pénzédért sze- retnek, te szegény gazdag leány!

S könnyedén felsóhajtott, mikor meg- érkeztek és kiugrott a csolnakból, mielőtt a férfi segíthetett volna neki.

A báró roppant meg volt lepette, hogy meglátta ezt a furesa társaságot. Nagyon szívélyesen fogadta őket s mind- járt el is mentek a kis erdőre, hol a nép már jávában mulatott.

Igen nagy volt a népszerűség.

Felbogarzózt sátrak alatt fölhalmozva a sok jó enni inni való. A cigány meg ott huzott, egy szép tisztáson s a fiatal- ság ugyanesak járta, ősi szokás szerint, kiki a párjával.

türtek volna ellenállás nélkül; de megszorították és módosították a jogot. Mint a „Pester Cor.“ révén kiünően értesült forrásból jelenthetjük, ez a megszorítás abban áll, hogy minden egyes állatbeviteli tilalom csak úgy érvényes, ha az illetékes osztrák belügy-miniszterium megerősíti, — mely megerősítés nélkül ily tilalmat nem lehet kibocsátani és így meg van adva a biztosíték, — hogy az ily fontos kérdésekben nem lesznek többé mérvadóak a helyi érdekek. A koronartományok autonom jogának módosítása pedig abban áll, hogy a kibocsátott tilalom soha sem szólhat egész megyékre vagy területekre, hanem csak arra a községre és legközelebbi környékére, melyből járvány-gyanus állatot vittek be, vagy amelyben tényleg ragályos állatbetegség uralkodik. E megállapodáshoz képest jövőre lehetetlen, hogy egyes betegségi esetek miatt egész nagy vármegyék állatkivitelét megakasszák. Másrészt csak igazságos és okvetlen szükséges, hogy ragályos állatbetegségek által meglatogatott községekre és azok környékére 15—20 kilométerig elrendeljük a kiviteli tilalmat. Csak akinek egyáltalán semmi érdeke nincs a mezőgazdaság érdekei iránt, fogja tagadni azt az előnyt, mely a mostani állapottal egybevetve a történet megállapodástól a magyar állattenyésztőkre származik. De a minden áron ellenzéki mezőgazdák ezélmókjába beleillik lármát ütni és az ország közvéleményét félrevezetni.

Ez megmagyaráz mindent!

— **Külföldi hírek.** (Az orosz czár Bécsben.) Az orosz czári pár fogadtatására nagy előkészületeket tesznek Bécsben. A fogadtatás rendkívül fényes lesz. A városi tanács 25 ezer forintot szavazott meg azon utczák feldíszítésének költségeire, a melyeken a czári pár végighalad. — (A krétai savorok.) Kaneából érkezett jelentések megerősítik, hogy Hassan basa volt kormányzót, jelenleg a váli segédjét, akit csapatokkal küldtek oda, a mohamedán lakosság, melyet laesendesíteni igyekezett, bántalmazta és könnyen megsebesítette. Kandiában egyre tart a pánik. — Racovánál Monostirtól 15 kilométernyire egy felkelő csapat összeütközött a török katonasággal. A rablóbandák csatlakoznak a görög bandákhoz. A lakosság közönyös, vagy ellenséges érzületű. A porta felfegyverzi a határszéli mohamedán lakosságot. Athenben kiáltványokat terjesztenek, melyek Krétának Görögországgal való egyesülését proklamálják. Megbízható értesülések szerint a felkelők öt hegyi üteggel rendelkeznek. — (Készülő botrány Németországban.) A német-afrikai gyarmatokból oly hallatlan visszaéléseknek híre érkezik, a melyek minden eddigi gyarmati botrányt el fognak homályosítani. E hír Berlinben nagy izgatottságot kelt.

A magyar nemzeti állam nemzetiségi feladatai.

Debreczen, augusztus 6.

A magyar-román testvériség buzgó előharczósa, Dr. Moldován Gergely, kolozsvári egyetemi tanár új röpiratot adott ki ezzel a czimmel: „A magyar nemzeti állam nemzetiségi feladatai.“ *)

A 173 lapra terjedő broszúr méltán sorakozik a kitünő román ajku hazafinak e kérdésben előzőleg megjelent és mindig nagy feltűnést okozott munkáihoz. Előre láthatólag élénk vitára fog alkalmat szolgáltatni ez a most megjelent röpirat is, úgy a magyar, mint a román sajtó-

*) Kapható minden könyvtárban és szerzőnél Kolozsvárt. (Kül-Monostor-utca 13. sz.) Ára 1 frt.

ban. Közöljük belőle mutatványszámul az utolsó fejezetet.

Felvetjük azt a kérdést: hazánkban, különösen a románságnak van-e oka megünnepelni az államalkotás ezeréves emlékét, avagy nincs?

A hazai románság jelenlegi politikáját vezető és csináló férfiai erre a kérdésre N.-Szebenből a feleletet megadták következő határozatukban:

„A románság csak úgy vehetne részt az ezredéves ünnepeken, ha a magyarság azzal bizonyítaná be civilizált és kulturált népet, hogy megadja mindazt, a mi okvetlenül szükséges ahhoz, hogy a hazai nem magyar nemzetiségek saját egyéniségüknek megfelelően élhessenek és fejlődhessenek az államvédelmet és közös nemzeti szabadságot biztosító intézményei alatt. Ez okból, hogy az erre vonatkozó kezdeményezésre ösztönöz adjon a románság a magyar törvényhozásnak, a következő javaslatot tesz és ajánlja elfogadásra:

1. Tegye meg a kormány és a törvényhozás a szükséges lépéseket arra vonatkozólag, hogy Erdély autonómiája visszaállíttassék.

2. Törvényhozásilag biztosíttassék a román nyelv használata a románoktól lakott vidékeken úgy a közigazgatás, mint az igazságszolgáltatás terén.

3. A románoktól lakott vidékeken román hivatalnokokat alkalmazzanak.

4. Revidéáltassék a nemzeti törvény, még pedig a nemzetiségek javára.

5. Biztosíttassék a nemzetiségeknek teljes autonómia az egyházi és iskolai ügyekben, sőt a közkutatás tétessék egyenesen felekezeti.

6. Az állam egyenlő mértékben dotálja saját kincstárából a nemzetiségi egyházakat és iskolákat.

7. Alkossanak új választási törvényt, mely szerint választói joggal bir mindenki, a ki valami adót fizet.

8. Törvényileg biztosíttassék, hogy minden állampolgár szabadon élhessen a maga nyelvvel még a legmagasabb közigazgatási és jogszolgáltatási fórumok előtt is ép úgy, mint a tartományi gyűléseken és az ország közös parlamentjében is.“

Az uri társaság is oda állott a tánczó párok közé. Nagyhonthy és Sachsen Bella együtt táncolták a csárdást s bizony, annak, parasztnak egyaránt megakadt a szeme azon a pár emberen, akik olyan komoly méltósággal s mégis annyi magyaros hévvel járták a mi örökség nemzeti táncunkat.

Csak hogy tudni kell ezt! Nem mindenki ért ám ahhoz, aki rikácsolva kiáll a parketre szupé-csárdást táncolni.

Lassanként a többiek mind abba hagyták már s egész kör képződött körülöttük, mind csak őket nézte. Ok meg folytatták a táncot, délezen, önfeledten. A férfi magához szorította a leány karesu derekát, az meg pirult arczal, lesütött szemekkel odaadóan simult hozzá. Elfeledte a milliók átkát s átengedte magát a jelen boldogságnak.

Ekközben egy merészebb parasztleány, aki egy kissé fel is öntött volt a garatra, odalépett hozzájuk s kulacsát magasra emelve elrikkantotta magát:

— Iszom ennek a párnak az egészségére! a kiket remekbe teremtett az Ur Isten. Eljenek sokáig!

Egy szempillantásnak csak a tizedrészéig tartott, hogy Nagyhonthy félkarra kapva táncosnőjét, másik kezével végig simított szép fekete bajszán, mialatt önhitt mosoly jelent meg ajkain. De Bella észrevette ezt a mosolyt s ugyanakkor meglátta Szászayné is, aki meglegedetten integetett Nagyhonthynak. S míg a többiek éljeneztek, Bella lefejtette derekát

ról tánczósa jobb karját és sajátos, hideg, büszke modorával csak annyit szolt hozzá:

— Köszönöm.

A férfi meglepetten bámult utána. A vendégek közül meg egyik-másik gunyosan nézett össze a szomszédjával, mintha azt akarták volna jelezni egymásnak, hogy „Ahá! kisiklott az aranyhal a hálóból“. A Nagyhonthy arczát erre elöntötte a szégyen pirja, hátat fordított nekik s odament az ivótársasághoz.

És ittak magnum áldomást.

Alkonyodott már és Nagyhonthy még mindig ott ült a hosszú asztalnál. Feléje sem nézett többé a hölgytársaságnak. Bántotta önértét az a szerep, amelyben mások előtt is mint partivadász tünt föl. Mámoros is volt már egy kicsit, amikor fölállt az asztaltól, hogy magányos sétát tegyen az erdőn.

Kalapját levette, hogy a hős szellő szabadon érje forró homlokát. Nem tett meg száz lépést sem a keskeny erdei ösvényen, mikor Sachsen Bellával szemközt találkozott. A leány első perczben vissza akart fordulni, aztán mást gondolt s a nélkül, hogy ránézett volna a férfira, félre állt a keskeny úton, hogy elhaladni engedje maga mellett.

Annai sértő lenézés nyilvánult viselkedésben, hogy a legjobb akarat mellett sem lehetett észre nem venni azt.

Nagyhonthy nem fogadta el a följárlott egérutat, hanem megállt a leány előtt s merően az arczába nézett.

— Komolyan akarok beszélni magával, Bella, kérdőleg emelte föl szeméit az ifjura, mialatt szép szája szélén oly ellenzenves, gögös vonás jelent meg, mely csaknem ruttá tette. Nagyhonthy észrevette azt, de neki ugyanakkor egy másik, édes szép leányarcz lebegett szeméi előtt, akit föl akart áldozni az arany borjuért.

— Csak azt akarom magának mondani, hogy nem szeretném, ha továbbra is rossz véleménynyel volna felőlem. (Tisztán, érthetően beszél s nem keresi a szavakat ahhoz, amit elmondani akar.) Az igaz, hogy azzal a szándékkal jöttem ide, hogy meghódítsam a milliót, de megundorodtam magamtól ebben a szerepben. Szeretek egy vagyontalan leányt, aki viszont szeret engem s aki minden szépet, minden jót bennem lát összpontosítva s én mégis ott hagytam őt, hogy ide jöjjenek, a hol csak megvetésnek teszem ki magamat. És méltán. Mikor választanom kellett szerelem és vagyon között, a becsületes munka és a könnyű megélhetés között, elég léha voltam ez utóbbit választani. Maga azonban fölnyitotta szeméimet és visszaadott önön magamnak. Köszönöm. Visszatérek ahhoz, akit szeretek — remélem még nem lesz késő — és térdeimen fogom boesánatát kérni. Beállok ispánnak, vagy gazdatisztnak valahová, dolgozni fogok érte, ő szívesen megosztja velem a nyomoruságot is, mert szeret engem! (Férfiás, mély hangjában annyi rajongás, annyi igaz érzés nyilvánul, hogy a leány esodálkozva néz rá.)

A felelet elég világos. E szerint a hazai románságnak csak akkor volna oka a magyarokkal ünnepelni, ha ezredéves alkotmányát a románság kedvéért összehozná. Csakhogy akkor a magyaroknak nem volna okuk ünnepelni.

Es ezen felelet szerint a „magyarság azzal bizonyítaná be civilizált és kultúr-nép voltát“, ha Erdélynek külön autonómiát adna, abban a románságnak külön román tisztviselői kart, külön nyelvet, külön egyházat, szóval nemzeti önállóságot biztosítana, esakhogy akkor az a kérdés merül fel: a magyarnak volna-e módjában szolgálni a civilizációnak és egy kultúr-nép hivatásának, ha azokat a feladatokat, a feladat teljesítésére vezető utakat és eszközöket egy más nép javára feladná? Valamint az is kérdés tárgya lehet, vajjon ez az új nép szolgálná-e a civilizáció érdekeit olyan mértékben, a mily mértékben szolgálja a magyar?

Ha valamely népek civilizáltságát s a kulturára való rátermettségét az a körülmény bizonyítaná, hogy a hazában mily mértékben tudja valamely politikai pártnak, vagy fajnak nemzeti, vagy nemzeti ségi óhajait kielégíteni, akkor ma Európában a n.-szebeni politikusok felfogása szerint nem volna civilizált nép, mert egyetlen európai nemzet nincs ma Európában, a mely minden pártnak és minden fajnak az óhaját szerinte járja el. Vajjon hány autonómiájába kerülne a németnek, az oroszoknak, az angoloknak, de még az olaszoknak is ez a teória? Es ha ezt a teóriát a román állam polgárságára alkalmaznók, a mely pedig a nagyszebeni politikusok szerint Keleten az egyedüli civilizatorius elem, akkor ő is három autonómiának (Moldva, Havasalföld, Dobruza) a megalkotására volna hivatva. Mindezek a nemzetek a külön autonómiák nélkül is civilizált nemzetek, e szerint a magyar is csak az lehet.

A románság millennáris ünnepése azonban nincs összekapcsolva Erdély autonómiájával. Egy millennáris ünnep örömeiről lévén szó, nem indulhatunk ki egyes férfiak sértett ambíziójából, sem valamely párt taktikájából, sem egyes politikai párt futó és időleges érdekeiből, az általános politikai és kulturtörténeti ered-

Csak ezt akartam tudtára adni. Most pedig az Isten áldja meg! Én hajnalban utazom.

Hogy eltűnt a fák között, Bella megindulva nézett utána, aztán egy könyvet morzsolt szét szemében.

— Milyen boldog lehet az a leány, akit így szeretnek! Ostoba vagyok. Ezzel az emberrel én is boldog lehettem volna.

Aztán sietve indul a társaság felé, honnan zajos eljenzés hallatszik. Szászay felköszöntötte a bárót, a cigány meg tust huzott rá.

Mikor a leány oda ért, épen a színes lampionokat kezdték gyujtogatni.

*

Mikor egy év múlva Nagyhonthy Géza oltárhoz vezette Markotay Irént, Szászayné büszkén dicsékedett vele, hogy ez az ő műve. Ugyanis nem nyugodott addig, míg Nagyhonthy ki nem nevezette Bálna-Füredre fűrdőigazgatónak. Annyit járt a miniszter nyakára, hogy a kegyelmes ur megunt az örökös zaklatást s hogy szabaduljon tőle, aláírta a ki-nevezési okmányt.

Szászayné ez idén Somayt is meghívta Almásra. Fejébe vette, hogy összeházasítja őket Sachsen Bellával. A férjének váltig mondogatta:

— Meglátod, hogy egész jó pár lesz belőlük. Az Isten is egymásnak teremtetted őket!

ményeket kell szemügyre vennünk, hogy igazolhassuk az ünneplésről való elmáradásunkat, vagy az ünneplésben való részvételünket.

Es ha mi ezeket az eredményeket tekintetbe vesszük, mulhatatlanul arra az eredményre kell jutnunk: igenis, a hazai románságnak, első sorban nagy oka van a magyaroknak Európába való bejövetelet ünnepelni.

Ha a magyarok be nem jönnek Európába, ma Keleten nem léteznék román nemzet és virágzó román állam.

Ezért a románságnak nagy oka van a magyar millenniumot megünnepelni.

Már az első magyar szent király, István, azt a nézetet fejezte ki: Boldog az az ország, a melynek sok nemzeti-sége van.

Szent István királynak akkor igaza lehetett, esakhogy ma ezt az igazságot a nemzetiségek erősen megkompromittálták.

Az első szent királynak ezen vallo-másában kifejezett hitelvek az egész magyar történeten végig huzódnak, mintha azok végrendeleti hagyakozások lettek volna, a miket utódról-utódra tiszteletben tartottak.

A hazai meghódított népeken kívül szíves vendégszeretettel voltak fogadva németek, kunok, románok stb. Es különösen a románok nem azért vonult felfelé, mert a Balkánban jó dolguk lett volna, hanem mert meg volt adva itt minden eszköz és minden mód, a mi boldogulásuknak és igényeiknek megfelelt.

Azok a nemzetiségek Európában, a melyek hajdan egy-egy területen össze-vevődve államalkotásra lettek utalva, elvesztették faji jellegüket és egy erős nemzettestbe olvadtak össze. Angolok, francziák, spanyolok, olaszok, németek és oroszok a legheterogénebb elemeket olvasztották össze. Ma egy kompakt egészet képeznek.

A magyarban azonban meg volt a keleti szokás, a mi a törökben is megvan, nem bajlódni a meghódított népek nyelvvel, szokásaival, hitével, — engedni a szabad fejlődést nyelvben, szokásban és vallásban, csak akkor ébredvén fel és csak akkor intézkedvén, a mikor mindezek az állam érdekeit veszélyeztették.

Az eredmény az, hogy hazánkban minden nép tetemesen megsaporodva került ki a második millenniumra, míg a magyar számra nézve aránylag megtörve ünnepli meg államalkotásának millennáris ünnepélyét.

(Vége köv.)

A megnyert pályadíj.

— Novellette. —

Irta: Krasznalné F. Marl.

Fel és alá jár Helén a csinos nappaliban. Nem találja helyét. Majd ledől a chaiselonguera és olvasni akar, de csakhamar kiejti kezéből a könyvet és azután idegesen felgorva, fejéhez kap. Majd megáll a kis munka-asztal előtt és rendbe akarja hozni a szétkuszált selyemszálakat — de ma sehogy sem megy a munka. Milyen más volt az azelőtt, mily nyugodtan, rendszeresen végezte napi teendőit. Most mintha kiforgatták volna.

— Virágjai tönkre mennek, a kis kanári sem füttyül oly vigan a kalitban, mintha sejtené urnője lelkiállapotát. De hogy is megváltozott, mióta Erzsike lányát — ki dallamos kacajával betöltötte a házat — felvitte az intézetbe. Minek is tette azt? Addig ő volt minden öröme, nem gondolt senkivel, semmivel, csak leánykájával. Elvitték tőle és mintha vele együtt elvitték volna édes anyja nyugalmát is. Unni kezdte magát gyermeke nélkül és önkénytelenül is belesodortott

olyan dolgokba, a mit élvezetnek keresztelt el a modern világ, de ami tulajdonképen könnyen örvénybe sodorhatja azt, ki szilárd elvekkel nem bír. Uszott az árral ő is. Társadalmi állása követelte úgy és nem maradhatott vissza. „Nem tehetett másképp“ — mondták a jó barátok. És ő elment a zsurokra és adott zsurt. Pedig neki majd vesztét okozta. Fialat volt, szép és csinos. Kedvelt alakja lett az összejöveteleknek. Sőt majdnem központja lett azoknak. Szokatlan volt előtte a hódolat. Eddig tökéletesen beérte vele, ha férje vagy leánykája elismerő nyilatkozatait hallotta. De a jó izletes hétköznapi ételek után oly jól izlik a csemege. Borzadálylyal észlelte magán, hogy mennyire vágyik az ilyen összejövetelek után — de még nagyobb borzadálylyal, hogy miért. De mikor az a Bérczi Ernő olyan különös módon tud beszélni és nézni. Egészen másképen, mint a férje. Ő kíséri mindig haza. És milyen dolgokat beszél neki az utczán. Olyan büvös-bájos hatása van reá, mint a dajka-meséknek, esakhogy ettől nem alszik el, sőt egész éjjel nem hunyja le szeméit. A multkori hazajövetelekkor könyörgött hozzá, hogy fogadja egyszer olyankor, mikor nincsenek a rendes összejövetelek. Ő nem tudott ellentállni, megígérte és nem is szólt semmit róla a férjének. Miért nem? Maga sem tudta.

Es most ő várja, azért oly izgatott, oly nyugtalan. A szobaleány ezüst tálcán hozott valamit. „Ez az ő névjegye“ suttogá halkán. De nem. Levél volt, levél Erzsikétől, a leánytól. De sokkal nehezebb a szokottnál, sokkal vaskosabb mint rendesen. Hogy ujjongott máskor, ha leánykájától levél jött, azok voltak életének legkedvesebb napjai, midőn e bájos gyermek irt és hüen leirt mindent anyjának az intézeti életről. Most ki sem bontotta a levelet, letette a munkaasztalára. — Egészen másutt kalandoztak gondolatai: „Mily soká jön.“ Egyszerre gépiesen állt meg az asztalka előtt. Kezébe veszi a levelet. Most vette csak észre, mennyivel sulyosabb a szokottnál. Kibontja. Egy kis könyvecske esett ki belőle. Kék fűdelű, kis gyöngyvirág-cso-korral a czimlapon. Olvasni kezdte a levelet. Így hangzott: „Drága jó anyám! Örömmel leírhatatlan. E kis könyvecske, melyet küldök — jutalom egy irodalmi pályázatért. Neked köszönhetem, hogy megnyertem.“

„Nehéz feladatot adok most nektek édeseim — mondta Ilona néni, — irjátok le, milyennek képzeltek egy megtestesült női eszményt.“ És a nehéz feladat nekem oly könnyű volt. Leültem írni. Csakugy torlódtak a gondolatok, hogy alig tudtam írni. Mily könnyű volt, Istenem. Leírtam, milyennek képzelek egy női eszményt, egy női tökélyt. Jónak, nemesnek, önfeláldozónak, szóval igen könnyen ment, mert te voltál a modellem, lelkem, jó anyám: — te benned látom összpontosulva az erények mindegyikét, én olyan szeretnék lenni, mint te vagy. Neked küldöm tehát e könyvecskét, mert neked köszönhetem.“

Helén fölvetta a kis könyvet, mely a földön hevert, csókjaival borította el és zokogva borult egy székre. A szobaleány Bérczi urat jelentette.

„Mondja neki — szólt izgatottságtól remegő hangon — hogy már nem vagyok itthon.“

*

Es az a kis angyal ott a távolban nemsokára boutogatja szárnyait, hogy repüljön az édes otthon felé, melyet hogy úgy talált, mint elhagyta, önmagának köszönheti.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A czári pár utazása.

Budapest, augusztus 6. Az új czári párról most már teljesen biztosan tudják, hogy mikor utaznak Franciaországba. Párisba, biztos forrás szerint, október elsejére várják a czári párt, a hol minden lehető legfényesebb előkészületet megtesznek arra nézve, hogy újabb tanuságát adják a francia-orosz barátság rendíthetetlen voltának. A fogadtatásra már megtették a legmeszebb menő intézkedéseket.

Borzasztó öngyilkosság.

Budapest, augusztus 6. Fischer Emil debreczeni születésű, 54 éves, nyugalmazott vasuti titkár életantságból a hasát felmetszette s azután a harmadik emeletről leugrott. Haldokolva szállították a kórházba.

Li-Hung-Csang látogatása.

Budapest, augusztus 6. Li-Hung-Csang, az Európában körutat tévő kínai alkirály, ma meglátogatta a Cowesben időző angol királynőt, a ki őt rendkívül szívélyesen fogadta. *Li-Hung-Csang* alkirály kínai beszéddel üdvözölte a királynőt. A királynőtől az alkirály a walesi herezeg látogatására indult.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 óraker csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 ós d. u. 2—5 óráig tartanak. Az igató, kiadó-hivatal s az irattárak felelőseinek felvilágosításokat a hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

A Gönczy-egyesület „Otthon”-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 óraker, ünnepnapokon d. e. 11 óraker.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumbannitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

— A városi közigazgatási bizottság fontosabb természetű ügyeket tárgyalta tegnap tartott havi rendes ülésében. A folyó ügyeken kívül ezen ülés napirendjére voltak kitűzve a féléves jelentések és az utadó 1897/98. évi költségvetése, amelyeket holnap kimerítőbben fogunk ösmertetni. Az ülésen különben *Dégenfeld* József gróf főispán elnökölt. A havi jelentésekből kiemeljük a következő nevezetesebb adatokat: A rendőrség lopásért 9, rendőri kihágásért 124, összesen 133 egyént tartóztatott le. A városról eltolonezolt 28, keresztül tolonezolt 72, kényszerutlevéllel kiutasított 15, összesen

115 csavargót. A rendőrfőkapitány mint elsőfoku iparhatóság különböző iparnemek önálló gyakorolhatására 20 egyént látott el iparigazolvánnyal, munkakönyvet 67 darabot adott ki. A katonaság létszáma volt 1634 közhadseregbeli 242 lóval, 1245 honvéd 181 lóval. A lakosság állami adó fejében 8929 frt 65 krt fizetett be. Ezenkívül befolyt 198 frt hadmentességi díj, 204 frt idegen adó, 136 frt idegen illeték, 109 frt végrehajtási költség, 223 frt 6 1/2%-os pótdó, 838 frt 93 kr utadó. A közegészségügyi állapot kedvezőbb volt, mint a múlt évi júliusban. Heveny ragályos betegségek közül szőrványosan kanyaró, vörheny, ronsoló toroklob, hőkhurut, vérhas merültek fel, amelyek négy halálozást okoztak. Született júliusban 144 ev. ref., 27 r. kath., 6 g.-kath., 2 ág. ev., 11 izr. Összesen 190 gyermek (100 fiu, 90 leány). Születések évi átlaga 1000 lakosra 38.28‰. Törvénytelen volt 27, — 15‰. Halva született 12. Meghalt 118 ev. ref., 30 r.-kath., 4 g.-kath., 2 ág. ev., 4 izr. Összesen 158 (72 fi, 86 nőnemű). Évi átlag 31.68‰. Házasságra lépett 21 pár ev. ref., 1 pár ág. ev., 1 pár r. kath., 2 pár izr., 13 pár vegyes vallású, együtt 38 pár. A közkórház beteglétszáma július végén 153.

— Kinevezés. A debreczeni kir. ítélőtábla elnöke Deák Ferencz debreczeni kir. törvényszéki díjtalan joggyakornokot segélydíjas joggyakornokká, Medgyes Károly végzett joghallgatót a debreczeni kir. ítélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

— Zászlóavatás. István király napján ünnepélyességgel avatják fel a debreczeni Zion egyet szép új lobogóját. A rendezőség már összeállította a programot, a mely szerint az ünnepély a következő sorrendben fog lefolyni:

Az ünnepélyes menet gyülekezési helye: „A Kereskedő Ifjak egyleti helyisége” (Piacz, Csanak-ház 1584. sz.) d. u. 1/2 óraker. A koszorus leányok vőfélyük kíséretében a zászló-anya: *Reichmann* Arminné urnő házában 2 óraker gyülekeznek. Indulás pontban fél 3 óraker a Margit-fürdőbe. 1. Rákóczy induló, előadja: Magyar testvérek zenekara. 2. Hymnusz, éneklő: A debreczeni dalegylet. 3. Elnöki üdvözlő beszéd, mondja: *Weisz* Sándor elnök. 4. Diszbeszéd, mondja: dr. *Bakonyi* Samu. 5. Felavató beszéd, mondja: *Krausz* Vilmos főrabbi. 6. Alkalmi költemény, írta és szavalja: dr. *Benedek* János. 7. *Reichmann* Arminné zászlóanya jelmondata. 8. Szegbeverések. 9. Elnöki zárszó, mondja: *Weisz* Sándor elnök. 10. Szózat, éneklő: A debreczeni dalegylet. 11. Táncmulatság kezdete fél 9 óraker. Az ünnepély d. u. 3 óraker, a táncmulatság este fél 9 óraker kezdődik. Belépti-jegy, a tisztelet-jegyvel nem rendelkezőknek az ünnepélyre 60 fillér. A táncmulatságra személy jegy 2 korona. Család-jegy 6 korona. Felülfizetések köszönettel vétetnek és nyilvánosan nyugtáztatnak. A tiszta jövedelem a menház alaphoz esatoltatik.

— Halálozás. Morvay Károlyné folyó hó 5-én esteli 1/2 óraker, életének 49-ik, házasságának 22. évében, hosszas szenvedés után meghalt. Hült tetemei folyó hó 7-én délután 5 óraker fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Nap-utca 2496. számú háznál tartandó gyászima után a Kossuth-utcai sirkertben örök nyugalomra tétetni. A temetést *Gebauer* „Érczkoporsó-gyár” temetkezési intézete rendezi.

— Katonai lóvásár a vármegyében. A földmivelésügyi magyar királyi miniszter a közs hadügyminiszterium hozzájárulásával a hadsereg lószükségletének fedezése céljából Hajdúvármegye területén is tart katonai lóvásárt és pedig *Püspök-Ladányban* szeptember 26-án, *Hajdu-Nánáson*

pedig szeptember 28-án. A megvételre alkalmas minden szilárd testalkatú, jó mozgást és kitartást ígérő, tulságos használat által még meg nem rontott s a katonai használatot gátló hibával nem bíró 4—7 éves és legalább 158 centiméter magas ló. A hét évet meghaladott lovak már semmi esetre sem vétetnek meg, valamint a 158 centiméteren vagy 15 markon alóli lovak közül csupán kivételképen vétetnek meg egyes olyan példányok, amelyek kiváló jó testalkatúak és kitünő vérell bírnak.

— A város részvéte. A tiszántuli egyházkerület főgondnoka, Vályi János, halála felett részvétét fejezte ki a városi hatóság nevében *Simonffy* Imre kir. tanácsos főgondnok egy táviratban, amelyet tegnap küldött a gyászoló özvegyhez.

— Hivatalos jelentés a csodaorvosról. A Tápai Mihály csodadoktorsága tegnap a főváros közigazgatási bizottsága előtt is megfordult. Dr. *Sárváry* Gyula t.-főorvos bejelentette a bizottság ülésén, hogy a hódmező-vásárhelyi illetőségű Tápai Mihályt kuruzslásért a járásbírósnak felfelejtették, a nála talált szereket pedig lefoglalták. Minthogy pedig a csodadoktor a följelentés után sem hagyott fel a kuruzsolással, a rendőrség naponként több ízben ellenőrizte, a nála talált szereket pedig ismételtelen lefoglalta. Egyébiránt a csodadoktor ügyében ma új fordulat állott be, amely egyszerre végét szakítja debreczeni hírhedt szereplésének. *Szász* Sámuel rendőrbiztos ma reggel újra megjelent a naputezai csodatéví lakásán s ott hosszasabban időzve, figyelmessé lett egy csomó üvegre, amelyről Tápai azt állította, hogy pálinka van bennök. Pedig hát, a mint *Szász* biztos alaposabban megvizsgálta, valamennyiben gyógyításhoz használni szokott szerek voltak. A rendőrbiztos sietett lefoglalni a kézi patikát, amelyben egy nagy tégelyt is talált valami fekete kenőccsel teli. Tápaít a III. kerületi kapitányság most már kötött utlevéllel illetőségi helyére utasítja. Az említett följelentés következtében a bíróság pedig már ki is tűzte a tárgyalást október 16-ikára.

— Készület az országos dalversenyre. A millenniumi országos dalversenyen a debreczeni városi dalegylet is részt vesz s ez ideig szorgalmasan, zaj nélkül készül a versenydarabokra, a melyekkel a babéért pályázik. A dalegylet most már tökéletesen betanulta a kitűzött darabokat s elhatározta, hogy ezalatt bemutatják a nagy közönségnek. Meghívókat küldöztek szét első sorban az egyet partoló tagjai részére, hogy szombaton délután hat óraker a zenede hangverseny-termében jelenjenek meg. Ekkor lesz annak a versenykarnak és egy pár műdalnak bemutatása, melylyel az országos dalünnepen előállanak. Ezek a darabok: Millenniumi dalárdal *Abrányitól*, zongorán kíséri *Steinacker* Sándor egyesületi igazgató; Honfi-dal (versenykar) *Hubertól* és *Balaton* dalok *Gaáltól*. — A szétküldött meghívók belépő-jegyül szolgálnak. — A meghívó szövege a következő: Meghívó a „Debreczeni Dalegylet” által 1896. évi augusztus hó 8-án, szombaton d. u. 6 óraker, a Zenede dísztermében tartandó főpróbára, a melyen *Hitessy* Lajos díszkarnagy vezetése mellett a budapesti orsz. dalünnepélyen előadandó versenykar és egy pár műdal fog bemutatni. Műsor: 1. Millenniumi dalárdal *Abrányitól*, *Steinacker* Sándor egyleti igazgató zongorakísérete mellett. 2. Honfi-dal (versenykar) *Huber* K. 3. *Balaton* dalok *Gaál* F. Jelen meghívó belépő-jegyül szolgál. Debreczen, 1896. augusztus hó 1-én. Az elnökség.

— **Nalálozás.** Kiss György szakáliev. ref. lelkész egy heti súlyos szenvedés után f. hó 3-án meghalt. Tegnap délután temették nagy részvét mellett. A megboldogult veje volt Konrad Sámuel debreczeni törvényszéki bírónak.

— **Csabai bakák Debreczenben.** Mint előre jeleztük, a 101-dik gyalogezrednek Békés-Csabán állomásozó zászlóalja tegnap este háromnegyed nyolcz órakor érkezett meg Debreczenbe háziezredünkkel közösen tartandó ezredgyakorlatokra. A zászlóaljat *Srohmayr* őrnagy vezette, az egyes századokat pedig *Weigl Stockbauer*, *Kolpánszky* századosok és *Albecker* főhadnagyok, azonkívül még hét alantasziszt érkezett meg a zászlóaljjal. — A csabai vitézeket az állomásnál a helyőrség összes tisztikara fogadta élén *Jekelfalussy* Lajos tábornok és *Suvich* ezredessel. A zászlóalj katonazene mellett elfilozott a tábornok előtt s a Salétrom-kaszárnyába vonult. Este az „Angol királynő” udvarkertjében tisztii vacsora volt.

— **Juhvásár.** Ma folyt le nálunk a nyári juhvásár. Az eredmény kielégítő, amennyiben a felhajtott 65000 darab birkából 30135 drb vevőre talált. Árak a következők voltak páronként: koros kos 13 frt 50 kr. Koros ürü 10—13.50-ig, anyajuh 5 éves 8—11, 3 éves 8.75—14.50, két éves 8 frt, ürü 1 éves 9.50—10.50., 2 éves 13—14, 3 éves 15—17 frt., kos 2 és fél éves 11 frt. Magyar juh 9—1.50 frt.

— **Millenniumi fák.** A földmivelségi miniszter azon szép ősi szokást felelevenítõ kezdeményezését, hogy a millennium emlékére az ország minden községben feltűnő, nevezetes közhelyeken hosszú életű fákat ültessenek, nagy buzgalommal követte Debreczen. Amint annak idején megírtuk, nem csupán a város területén ültetett a tanács százakra menő fákat el, hanem helybeli intézeteknek és vidéki községeknek több ezer darabra rugó tölgy csemétét ajándékozott. Az ültetett fákak nagy része megmaradt s szorgalmas gondozás mellett szépen fejlődik. Bizonyára lesz több közöttük olyan, mely századok múlva is hirdetni fogja a mostani nemzedéknek hazafias örömét, ünneplõ lelkesedését. Török Gábor erdőmester a múltkor részletes kimutatást állított össze ezekről a millenniumi faültetésekről s e kimutatás alapján a tanács jelentést tett a földmivelségi miniszternek. Debreczenben a következő millenniumi faültetések történtek: I. a nagyerdei parkban hét darab hársfa, 90 drb amerikai diófa (12 évesek) József kir. herceg ajándékából, három vegyes ültetvény csoport, különféle tölgy, ezer bükk, fenyő, platán és gesztenye-fából; II. a Hortobágyon a Bihal- (Árpád) halnon 75 db. amerikai dió és 20 db. ailanthus fa, a mátai biztos lakásánál 8 db. amerikai dió. III. Ohaton a telekházi dombon, a kövesháznál, az iskolánál, Fried Emilnél és a csőszlaknál vegyes fanemeket. IV. a Nagy-Cserén, V. a Halápon, VI. a Guthon erdészlakoknál és csőszházaknál kocsányos tölgyfákat. Összesen 1051 drb fát ültetett el az erdőmesteri hivatal a város külső területén. Ezekon kívül helybeli intézeteknek: (törvényszék, laktanyák, kórházak, iskolák, árvaházak) valamint B.-Ujváros, Nádudvar, T.-Dob, Kis-Várda, Mándok, Rakamaz, Deveser, Nyirbátor, N.-Kálló, Szolnok, N.-Károly, Szoboszló Kaba, Sámson stb. községeknek és városoknak összesen 5833 db. kocsányos tölgyesemetét ajándékozott. Végül Simonffy Imre polgármester a város utcáin 2000, db. hét éves akácztát ültetett el.

— **A legkedvesebb vendég.** A debreczeni vásár ezuttal sem lett hűtelen a tradíciókhoz. Már a legöregebb emberek úgy tapasztalták, hogy debreczeni országos vásárnak nem szabad eső nélkül elmúlni. A Lőrincz-napi vásár csakugyan most is meghozta, amit ember, állat, föld, levegő, fű, fa már hetek óta

epedve várt: az áldott, üdítő esőt. Már valóban türhetetlenné és kétségbeejtővé vált a hőség, amely ez aequator vidékének is odaillett volna. Végre ma délelőtt 10 óra tájban haragos fellegek száguldva vágattak elő az esőt termő délnyugat felől s néhány perc múlva villámlás és mennydörgés között megeredt a zuhogó zápor, amelynek még az is szívéből örült, aki menekülés közben bõrig átázott. A zápor hamar elmúlt, de utána még legalább is egy óra hosszat esõndesen esett s mikor dél felé kisütött a nap, megtisztult levegõben fûrdtek sugarai és mosolyogva bõlirtgattak az akácok újra zöldelõ lombjai.

— **Felültetett rendõrség.** Nemrégiben megírtuk, hogy az üzemvezetõségnek a Tisza-palotában levõ gyûjtõpénztárát villanycsengõ által összekötötték a rendõrségi központtal, hogy esetleges betörésnek eleje vétessék. Az éjjel egy óra tájban a rendõrségi központban a villanycsengõ elkezdett szõrnyen lármázni. Az ügyeletes Kovács Mihály polgári biztos a készenléttel azonnal a Tisza-palotához sietett s jelentést tett Végh Gyula ügyeletes rendõrkapitánynak. A gyûjtõpénztárhoz érve semmi gyanusát nem vettek észre, hanem ugyancsak a pénztárszobából az inspekeziós szolgáló szobájába vezetett csengõ is rettenetesen lármázott. Miután az ajtók osukva voltak, nem hatolhattak be a pénztárba s így csak erõs őrízet alá vették reggelig, azonban betörõt egy iznyit sem találtak. Valószínű, hogy csak éretlen tréfa volt az egész s most erélyes vizsgálát folyik, hogy a felültetett rendõrségnek elégtételt lehessen adni.

— **A honvédségi gyakorlatok.** Alig néhány nap múlva megkezdõdnek a honvédség igazi meleg napjai, közednek a nagygyakorlatok, a melyek ha nem is õ felsége előtt folynak le ebben az évben, mégis ugyancsak próbára teszik a katona erejét és kitartási képességét. A gyakorlat idejére a békeállományú századokat hadi létszámra emelik s e célból egy második honvédhuszár, mint a 3-ik honvédgyalogezredhez számos tartalékos vonul be. A huszárok f. hó 12 tól 23-ig maradnak városunkban, mintegy 200 tartalékos vonul az ezredhez be; a honvédgyalogsághoz 11-én 260 ember érkezik s mindkét honvéd csapat aug. 21-én befejezendõ ezredgyakorlatok után 23-án indul el a dandárgyakorlatokra.

— **Dalcsarnok.** *Angelotti* Vilmos orfeumtársulata nagy tetszés mellett mutatja be naponként a reportoir új számát, az „*Alvó Fakir*” című bohózatot. Most ismét két zenebohócczal egészítiki társulatát. — *Lengyel* József daltársulatánál *Makai* Béla népszimű énekes mutatkozott be az este. Hangja kellemes bariton s tehetségét a színpadon jobban érvényesíthetné. Az igazgató az igazi alvó fakirokat szerzõdtette a fõvárosból.

— **Szatmármege a díjnokoknak.** Szatmármege alispánja a megyegyûlés határozatából arról értesítette az országos díjnokegyesület és nyugdíjintézet elnökségét, hogy a megye központjában alkalmasított tizenhárom díjnokát az országos díjnokegyeletbe beiratja és helyettük az illetményeket a megyei pénztár fogja fizetni. Az országos díjnokegyelet legutóbbi választmányi ülésén Szatmármege alispánjának, aki e humánus határozattal a díjnok-ügyre messze kiható üdvös intézkedést kezdeményezett, jegyzõkönyvileg köszönetet szavazott s egyben elhatározta, hogy Szatmármege ezen határozatának közlése mellett kérelmet fog intézni valamennyi megyei hatósághoz, hogy díjnokaik ügyét hasonló módon magukéva tegyék.

— **A kicsérült gyermek.** Mesébe illõ történet esett meg az elmúlt napokban N.-Mihályon. Egy jómódu polgár, a ki több év óta

boldog házasságban élt szép nejével, apai örömkönek nézett elébe. Boldogságában 100 forintot ígért a szülésznõnek ajándékba, ha az ujszülött fiu lesz. Az elmúlt napokban végre beköszöntött a gólya, de leányt hozott. — A szülésznõ, nehogy a száz forinttól elessek, pokoli tervet eszelt ki, melyet nyomban végre is hajtott. Ugyanazon éjszaka segédkezett a szülésznõ egy cselédleánynál is, a kinek fia született. A szülésznõ tehát mindkét szülõ tudta nélkül kicsérélte az ujszülötteket. Másnap kora reggel megjelent a boldog apánál s kérte a száz forintot, a mit meg is kapott, az asszony azonban határozottan kijelentette, hogy leánya született. A férj azonnal kérdõre vonta a szülésznõt, a ki bûnbánóan ismerte be, hogy az ujszülötteket kicsérélte. — Rögtön a cselédleányhoz siettek, a ki azonban hajnalban elpusztította az ártatlan csecsemõt, a kit magáénak hitt. Leírhatatlan lett a szülõk fájdalma. Férj és feleség súlyos beteggé lettek a rémes eset miatt. A cselédleányt, kinek gyermekét rögtön visszaadták, a csendõrség a szülésznõvel együtt elfogta.

— **Választási mozgalmak a h.-pályi-i kerületben.** A hosszú-pályii kerület függetlenségi és 48-as pártja a múlt vasárnap Marjai Péter nagy-létai lelkész elnökle mellett pártgyûlést tartott, melyen Noszlopy Gyulán, a kerület képviselõjén kívül Szinay Gyula, továbbá Margittay Tihamér festõmûvész és Fáy András földbírtokos is megjelentek. Noszlopy Gyula tartotta meg elõször beszámoló beszédét, amelynek végén kijelentette, hogy az általános választások alkalmából *nem szándékozik mandátumot vállalni.* A hallgatóság vegyes érzelmekkel fogadta ezt a nyilatkozatot. Noszlopy után *Szinay* Gyula beszélt, a ki sajnálkozását fejezte ki Noszlopy elhatározása felett. Nehezen fájlalja a pártkörök szétválását, de nem tartja végzetes csapásnak, mert a központi szakadás még nem hatolt el a vidékre is s mert épen a vidéki pártok tiszta észjárásában bizik, hogy mint a debreczeni és bõszõrményi pártok tették, a szakadástól eltekintve, megállanak elveik mellett rendületlenül. — *Fáy* András is beszélt, ki után Margittay Tihamér szólott. Margittay beszéde nagy hatást tett és sokan benne látják a kerület jövõ képviselõjelöltjét annál inkább, mert Marjay pártelnök indítványára egyhangulag kimondták, hogy Noszlopy visszavonulása felõl annak idején fognak határozni, de a hosszú-pályii választókerület a következõ képviselõválasztások alkalmával csak olyan jelöltet léptet fel, ki függetlenségi és 48-as alapon állva az önálló vámtérületet mezõgazdasági védvámokkal kívánja létesíteni. Bevégzõdven a gyûlés, egy 250 terítékû lakoma következett, melyen számos felköszöntõ mondatott.

— **Oh funiculi, funicula!** Mindenki tudja, hogy az Ós-Budavár népszerű dalának refrainje arról szól, mely a Vezuv kráterjéhez szállítja az utasokat. A funiculi-funiculának azonban most nagy baja esett. Hihetõleg a vén Vezuv is megunt már, hogy a végleteleg viszik a jammo-kultuszt s ezért is elhatározta, hogy elpusztítja a funiculát. Dühös láva-tengert lövellt ki magából, a mely, mint Nápolyból jelentik, csaknem egészen elpusztította a Vezuv siklóját. A lávaréteg magassága két és négy méter közt váltakozik. A kirándulók egy ideig nem kényezhetnek a tüzhajú siklóján és Nápolyban most még szomorubban énekelik: Oh funiculi, funicula . . .

— **Öngyilkos varróleány.** Wieser Mária debreczeni születésű 18 éves varróleány tegnap délben Budapesten a Csokonay-utczában lévõ lakásán lúgkõoldatot ivott. A mentõk a leányt eszméletlen állapotban vitték a

SzentIstván-kórházba. Az öngyilkos levelet hagyott hátra, a melyben szüleinek tudomására hozza, hogy azért válik meg az élettől, mert vőlegénye ott hagyta, miután előbb 800 frt vagyonából kifosztotta.

— **Szalmakalapot a lovaknak.** Addig hangoztatták az állatok védői, hogy a lovakat kalapok által meg kell óvni a napszúrástól, a míg végre is foganatja lett buzgó agitációjuknak. Hannoverából írják, hogy ott a városi serfőzde lovai meleg napokon fejükön csinos szalmakalapokkal az új helyzethez illő komolysággal ballagnak végig az utczán, a becsületes lófejek rendkívül komikusan festenek a kokett kalapok alatt s a merre csak elhaladnak, a nép e fin de siècle háziállatokat zajos óvázciókban részesíti. Képzeltető mennyire sajnálják a derék állatok, hogy a rokonszenve nyilvánítását kalapemeléssel meg nem köszönhetik. — A századévi divatnak hódoló állatok közt nem utolsó helyet foglalnak el a fülönfüggőket viselő birák sem, a melyenket az Elbe mentén itt-ott láthatni. Nem valami nagy értéket képviselő fülönfüggőkről van szó s nem is diszül viselik az ékszer, hanem azért, hogy a különböző függők által legelő társaiktól meg legyenek különböztethetők. Ugyancsak ezen a vidéken szokásban van az is, hogy az állatok tőgyét a kis bárányoktól megóvándók kis zsákokkal veszik körül; erre a célra pedig bámulatos leleményességgel a tehetősebb gazdák női pompadourokat használnak. És az a szegény „birka“-türelmű állat mindent készséggel tűr.

— **Elfogott katonaszökevény.** A mezőkövesdi szolgabírói hivatal még a múlt hó végén távlatilag értesítette a debreczeni rendőrséget, hogy ott a csendőrök elfogtak egy Nagy József nevű csavargót, ki magát debreczeni illetőségének mondja. A szolgabírói hivatal egyidejűleg illetőségére vonatkozólag felvilágosítást kért a rendőrségtől. A vizsgálat során kiderült, hogy Nagy idevaló illetőségű, de az is nyilvánra jött, hogy katonaszökevény, kit országosan köröztek. A csendőrök tegnap szállították Debreczenbe s átadták a katonai hatóságnak.

— **A legkitünőbb asszony.** Madama de Stael megkérdezte egyszer Napoleontól:

— Nézete szerint, melyik a világ legkitünőbb asszonya?

— A kinek legtöbb gyermeke van, mondotta Napoleon.

— **Szomorú vers.** Ismeretes már nemcsak e vidéken, de messze földön is szoboszlói lakos, versíró *Tornyai János* vándor lantos, hallatlan könnyelműséggel, potom pár krajezáron vesztegetett verseztejeiről. Lapunknak hűséges levelezője; bármerre jár, gyalogutjában tapasztalt bal esetekről, verekedésekről egy-egy levelező lapon pontosan beszámol nekünk, a mint olvasóink tapasztalhatták. Most csapás érte a jámbor lantost. Kis majma, mely egy Szoboszlón átutazó állatseregletből szökött meg és Tornyaival már évek óta osztá a vándorélet viszontagságait, nagy ügyességgel huzgálván gazdája parancsszávara a piros, fehér és zöld ezédulákat, a melyeken lévő eszió szavakat aztán lutriba tették a naiv lelkek — véletlen szerencsétlenség következtében szebb hazába költözött. Szoboszlón a kis majom neki ugrott egy száraz ágának s fején súlyos sérülést szenvedett. Tornyai erre írja a következőket: Kelt levelem 8/5. Debreczen városában. Tornyai János busu szavai kis majmától.

Bánatosan teszem pennám a papírra, Mert nehéz lesz mostan betűt vetni arra, Hogy mi bánat bántja a poeta szívét, Olvassák el ide írott sors-verseket: . . . Elbucszom tőled, kedves kis állatom

Szolgálatételre képtelen vagy látom Pajkos és csintalan vigjátékos voltál Véletlen ugrással élteddel számoltál. Augusztus hónapnak második reggelén Nem tisztán süttöt rám délutánján napfény. Egy pár soraimmal mingygyár meg tudatom, Családom körébe mért mentem vonaton.

— Vándor az életem, mint a kósza lélek, De vagyonom nincsen, én csak ebből élek. *A verseim melet egy majmot tartottam, A mit saját magam szépen beoktattam.* — Hó de olyan a sors, mint az irigy ember, Mikor jót reménylünk vigyorogva megver. Nagy utról érkeztem családom körébe, Fojtattam utamat napal és sötétbe. Keblemre is borult sorjába családom, A kiknek a számát most hét főből láttam. Magam a nyolczadik, mint egy vándorlantos, It van gyermekem ezúkor egy hattos. A kedves kis majmot megkötöm a fához Ot a hús lomb alatt kedvéből had jáczon Játszott is kedvére vigan ugrándozot Egy nagy ugrás után éltével áldozot Mert vissza rántotta zsinórjával magát A kemény fatörzsön ki is törte nyakát Elkeseredet let a haza Jövettem Eltemettem szépen egyebet nem tetem.

Sirivers.

Nyugogy kis majomka, nyugogyál békével Vig játékos élted, ha így eserélted fel. Örökös álmodat, tölsd narancsos kertbe, Bpest főváros megjegyzett hiedre. Ide eltemettek a fának lombjába, Ahol szerencsétlen lettél e világba.

x **Jelzalogkölcsonnel** eléggé biztatnak a pénzintézetek, de a közvetítők megbízhatósága és ügyessége nélkül a ház-, gyár-, malom- vagy földbirtokosnak kisebb kölcsönben van része. E nehézségek nélkül szerezh kölcsonnt *Schwarz* Zsigmond kereskedelmi és pénzügyi irodája (Budapest, VIII. Kerepesi-ut 63. sz.), I. helyre 50 évre 3 $\frac{1}{4}$ %, II. és III. helyre 6% tőke- és kamattörlesztéssel, váltóra pénzt 10.000 frtig 5--6%-ra.

Irodalom — Művészet.

* **A mohácsi ütközet.** A hazánk történetében oly nagy jelentőségű forduló pontot képező mohácsi csatáról annak mindennemű vonatkozásaiban, minden eddigi leírásnál kimerítőbb képet nyújt Fraknoi Vilmos a tizkötetes millenniumi történet most megjelent 78., 79. és 80. füzetében. Ennek a csatának leírását eddig csak források után ismerjük. Most azonban, hogy közzé tették és magyar nyelvre is lefordították Szulejman török szultán táborában az általa vezetett hadjáratok történetéről írt hivatalos naplókat, ennek a csatának lefolyása más oldalról is meg van világítva. Ezen kívül Fraknoi Vilmos kritikailag állítja egybe Brodaries Mark szerémi püspök és kancellárnak és másoknak egykoru feljegyzéseit, valamint a külföldi hírlapok adatai nyomán a mohácsi csata történetét, melynek leírása sehol oly kimerítően és akkora pontossággal megírva nem volt, mint most a nagy történelmi mű IV. kötetében. A szöveg mellett két igen érdekes hasonmásban két újságlapot mutat be a mohácsi csatáról. Ezek az újságok körülbelül olyan alakban és kiállításban jelennek meg, mint késő kores unokáik a vásári ponyvákön árult „históriák.” — Még a rajzok is hasonló kivitelűek. Ezenkívül Kupelwieser összeállítására nyomán bemutatja Fraknoi a mohácsi ütközet pontos ténylegét, mely a két hadsereg állásait a csata kezdetétől annak befejezéséig tünteti fel. A nagy történelmi nevezetességű Mohács község jelenlegi távlati rajzát, a Dunáról tekintve Cserna Károly rajzolta le igen sikerülten. A nagy és szomorú jelentőségű eseménynek ily

kimerítő és eredeti kutatásokon alapuló megvilágítása is fényesen bizonyítja, hogy mily jó uton járt az Athenaeum, amikor a magyar nemzet történetének megírását több tudósra bízta, kik közül mindegyik abban a korszakban, melynek megírására vállalkozott, teljesen otthonos és járatos és ennél fogva nem az eddigi könyvekben elszórt tévhiteteket terjeszti, hanem a levéltárak, okmányok és egyéb egykoru források tekintetbe vételével önálló uton járva igaz, bebizonyosodott dolgokat ír le. A nagy vállalat negyedik kötete már befejezéséhez közeledik és szeptember közepén megjelenik.

CSARNOK.

A gyertya.

Tolsztoj Leo gróftól.

Sok különféle ember volt a földbirtokos-osztály közt a jobbágytság idejében. Akadt olyan, aki szem előtt tartotta Istent, meg a saját végső óráját és megkönyörült jobbágyain; hanem volt olyan is, ki — a nélkül, hogy a holtakat megakarnók bántani — a vadnál nem volt külön. Azonban egy sem volt ádázabb, gonoszabb az ispánoknál, kik maguk is jobbágyból eseperelek fel. Pizsokban születtek, nagy urak lettek! Az ilyen gyötörte a népet legjobban.

Ez ispánnép tanyát ütött valamely uradalomban. A paraszt robotra járt. Föld volt sok, jó föld, meg víz, meg erdő; mindegyik megélhetett volna: az ur is, a paraszt is. Hanem az uraság valamely másik birtokáról egy jobbágyát tette oda ispánnak.

Ez aztán minden hatalmat magához ragadott s a parasztság nyakára ült. Feleséges volt, két lánya férjné, vagyont szerzett; éltetett volna vétek nélkül. De irigy, kapzsi, volt s bűnökbe sülyedt. Tulzásait azzal kezdte, hogy időn kívül is robotra küldte a parasztot. A paraszt felment Moszkvába, hogy panaszt emeljen az uraságnál, de nem lett foganatja. Az ispán nesztét vette, hogy el akarják áztatni s boszun törte a fejét. Ez időtől még sanyarubb lett a jobbágy sorsa. Volt köztük néhány álnok, hitetlen, ezek besugtak mindent s levét az ő fajabeliei itták meg.

Lassankint oda jutottak, hogy rettegtek tőle, mint egy vadállattól. Ha áthajtatott a falon, bujt előre mindenki, mint a farkas elől; elrejtöztek akárhová, csak szeme elé ne kerüljenek. Az persze észre vette s még inkább dühöngött. Korbács, duplarobot járta, — már nem tűrhették tovább a kizsárolást.

Megtörtént máshol, hogy egy ilyen nyomorultat agyonütöttek. A parasztnak ez szeget ütött fejükbe s titokban összegyűltek. A bátrabbja kimondta kerekén: Tűrjük-e még tovább ezt a gazembert? Egykor, kevéssel husvét előtt, az erdőben voltak. Az ispán meghagyta, hogy tisztítsák ki az uradalmi erdőt. Dél felé összeálltak tanakodni.

— Igy nem élhetünk tovább. Kipusztít bennünket egészen. Éjjel-nappal nincs nyugtunk, se nekünk, se feleségünknek. Ha valami nem tetszik, első a korbács. Szemjont a kancsukája ölte meg; miesoda kint szenvedett Aniszima a kalodában! Mit várunk tovább?

Minajev Vaszilij beszélt így; ez volt legdühösebb reá, mert hetenkint végigkorbácsoltatta s elütötte kezéről a feleségét és magához vette szakácsnének.

Este lóháton kijött az ispán. Káromkodással kezdte, hogy nem ott vágják a fát, a hol kell. Véletlenül az ejtett törzsek közt talált egy fiatal hársat.

— Nem megmondtam, hogy hársat ne bántsatok! — kiabált. — Ki vágta ki? Szól-

játok mindjárt, mert végigveretem az egész csordát!

Kitudta, hogy Szidor tette. Az ispán mellen kapta s úgy vágta képen, hogy rögtön elborította a vér. Elverte Vaszilijt is, mert munkáját keveselte. Azzal hazavágtatott.

Este megint összejött a nép s Vaszilij kezdte:

— Szép volt, emberek! Emberek? Rongy verebek vagytok. Valamennyi áll egyért, szép szó! De ha rákerül a sor, megszépben mind. Így tettek a verebek is, mikor összeálltak a héja ellen. El ne áruljatok, csak el ne áruljatok! Védjük egymást! Jön a héja, — hú, be a csalán közé mind! A héja megkapja a keze ügyébe esőt, viszi magával. A verébnép előmászik: csirip, csirip, egy hiányzik. Melyik az? Vanyka az. Hm, úgy kell Vanykának! Szép dolog. Veletek is így van. Ha már nem akartok árulkozni, legalább hallgassatok. Mikor nekiment Szidornak, kaptuk volna nyakon. Csak el ne áruljátok, egyért áll valamennyi; hanem mikor nekiugrik Szidornak, hú, be a csalán közé!

Mind gyakrabban összejöttek. Végre elhatározták, hogy az ispánt megölik.

Ez nagyhéten kiadta rendeletben, hogy egész huvsét hetében robot lesz, fel kell szántani a zabföldeket. Felzudult a nép s összegyűlt Vaszilij háza végében; tanakodtak megint.

— Ha így megfélemezett az Istenről, akkor már csakugyan agyon kell ütni. Elveszünk így is, úgy is, hát mindegy.

Mihejev Péter is közéjük állt. Csön-des ember volt, a ki másképp vélekedett. Végig hallgatta őket, aztán mondá:

— Nagy vétken törítetek fejeteket, fiam. Egy embert megölni könnyű dolognak látszik, de ha már megtörtént, hogy érzitek utána magatokat? Az ispán rosztat tesz, jó, megkapja érte büntetését amugy is. Az ember sorsa türés, fiam.

Vaszilij megharagudott e beszédre.

— Mindig csak a régi nóta! — kiáltott. Embert megölni vétek; persze vétek! Hanem ember ez? Bűn a jó embert megölni, de ilyet elpusztítani Istennek tetsző dolog. Veszett kutyát agyonverünk, mert meg kell védenünk a magunk fajtáját. Ezzel is úgy vagyunk! Nagyobbat vétkezünk, ha életben hagyjuk. Nem nézhetjük tovább, hogyan ver véresre mindenkit. Ha megbüntetnek miatta, eltűrjük a magunk fajtájáért; ezek megköszönik nekünk. Bolond beszéd az, Mihejev. Nem nagyobb vétke-e Krisztus ünnepén dologba kergetni az embert? Hiszen magad sem mégy robotra huvsét napján.

Mihejev felelt rá: — Miért ne mennék? Ha küldenek, szántani fogok. Nem magam hasznára teszem. Isten tudni fogja, ki volt hibás benne.

Beszéltek még sokféleképen s nem tudták megegyezni; egyik rész Vaszilijjal tartott, a másik Péternek adott igazat.

A parasztság huvsét vasárnapját ülte; este közéjük toppan a sztarosza (az orosz faluk bírója) két írástudójával s mondta: — Az ispán ur, Szemjonovics Mihály elrendelte, hogy holnap reggel zabföldet mentek szántani!

Végigjárta a falut és rendezkedett: egyik fele tul a folyón fog dolgozni, másik rész az országút mellett. A parasztok feljajdultak, de azért kimentek. Hétfőn reggel megkezdték a szántást. A templomba reggeli misére harangoznak, minden ember ünnepel, — a parasztok szántanak.

(Vége köv.)

Közgazdaság.

* Rosz dohánytermés. A kitünő hírnévnek örvendő szabolcsi dohány és részben a szatmári dohány is ez idén nagyon

hiányozni fog a dohányjövédéki osztályban. A jégeső és a férges — mint Nyiregyházáról írják — sok helyen egészen tönkretették az amugy is kora tavasz óta a hűvös időtől és sok esőtől szenvedett és satnyuló dohányleveleket. A dohány, ahol meg is maradt, alacsony, ritka s a levelek más évekhez képest éppen 40—50 százalékkal kisebbek és könnyebbek is. Szabolcs vármegyében évenként 14.000—15.000 kat. holdon termelnek dohányt s mivel az egész országban a dohányterület 65—66.000 kat. hold, ebben az egy megyében a dohányprodukezió az összes eredménynek rendes körülmények között legalább is 20 százalékát tette ki, az idén azonban nem éri el a 10 százalékot sem. A nyiri dohánytermés évenként meghaladta a 95—100.000 métermázsát és ebben az évben alig lesz 45—50.000 métermázsas termés. A szabolcsi dohánynyal kertészkedő nép nagyobb részben a hideg és esős időjárást okolja a dohány kedvezőtlen állásáért; hozzájárult a baj fokozásához az a sok jégeső is, a melytől kivált a nyirbogdáni járás szenvedett. Ebben a járásban a jégkár óriási. Igen nagy a pusztulás továbbá Nyirbátor-tól kezdődőleg Császári felé egész Vallaj szatmármegyei községeig, a hol teljes jégverés volt. B. Ujvárosról értesítenek bennünket, hogy ott már török a dohányt; az egész járásban azonban a termés épen csak hogy közepesen aluli. A mult évihez képest a különbség kat. holdankint legalább is 2—3 mm. lesz. A gyenge hozamot a gazdák semmi másnak nem tulajdonítják, mint a rosztavaszi időjárásnak.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése. 1896. augusztus hó 6-án.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	122.40	122.90
„ vasuti beruházási köt. 4%.	124.50	125.50
„ koronajárdék 4%.	99.25	99.75
„ regále vált. köt. 4%.	100.—	101.—
Osztrák aranyjárdék 4%.	123.50	124.—
Egységes állam kötvény 4%.	101.50	102.—
Tisza-szeg. 4%-os nyeres.-sors	139.—	140.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	386.25	386.75
Osztrák hitelbank részvény	358.20	358.40
Magyaripar-éskeresk. bank. r.	104.50	105.50

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsj.	123.—	124.—
„ 3-os	105.—	105.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	115.50	116.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy	10.—	10.40
Osztrák „	17.80	18.20
Olasz „	11.75	12.25
Bazilika sorsjegy	6.60	7.—
Jó-szív „	3.10	3.40

Pénzmemek:

Cs. és kir. arany	5.67	5.72
20 márkás arany	11.72	11.76
20 frankos arany	9.50	9.52
1 Sovereignus	11.97	12.01

Debreczeni piac.

Heti vásár augusztus 4.

Gabonavásár.

Buza, piacra hozatott	2156	kgr. I.
rendü 6.—, II r. 5.80, III r. 5.70.		
Rosz, piacra hozatott	2200	kgr. I.
rendü 4.70, II r. 4.65, III r. 4.60.		
Kétszeres, piacra hozatott	1869	kgr.
I. rendü 4.50, II. r. 4.45, III r. 4.40		
Árpa, piacra hozatott	3305	kgr. I.
rendü 3.30, II r. 3.25, III r. 3.20.		
Zab, piacra hozatott	2400	kgr. I. rendü
5.20, II r. 4.60, III r. 4.40.		
Tengeri, piacra hozatott	3597	kgr. I.
rendü 5.00, II r. 4.60, III r. 4.40		

Köles ————

Köleskása 12—

Burgonya 1.60.— —1.30

Piaci árucikkek:

100 kilónként: Babfehér 10.00, babsárga 11.00, burgonya 3.80, sódarabos 10.80, sódarált 11.50, disznózsir 52 frt, széna I. rendü 2.80, II. r. 2.50, III. r. 2.30, szalma I. r. 60 frt. II. r. 50, szalonna sós 48—50 frt, szalonna sótlan — frt, háj 48—50 frt, nyers faggyu 22 frt, szappan 23 frt, aszalt szilva 16 frt, borsó 18 frt, lenese 24 frt, rizs 16—32 frt, pirszén 2.20, salgótarjáni 1.50, szalonkőszén 1.80, árpakása 14—34

Kilonként: Árpakása 16—36 kr., aszaltszilva 20—24 kr., asztali dara 16 kr., burgonya 3 kr., borsó szépségi 20 kr., szatmári 20 kr., bab fehér 8 kr., sárga 8 kr., disznózsir 56, cukor 42, irós-vaj 1 frt — kr., köleskása 12 kr., lenese szatmári 24 kr., szépségi 28 kr., liszt Nr. 1. 12 kr., Nr. 2. 11½ kr., Nr. 3. 11 kr., Nr. 4. 10½ kr., Nr. 5. 10 kr., Nr. 6. 10 kr., olvasztott vaj 90 kr., só darabos 11 kr., darált 12 kr., rizskása 16—36 kr., szappan 26 kr., szalonna sós 50 kr., sótlan 52 kr., kávé 2 frt 20 kr.

Literenként: Tej 8—10 kr., tejfel 40 kr., aszalt-szilva 15 kr., petroleum 20 kr., borsó 12—14 kr., lenese 10—12 kr., bab 8 kr., köleskása 10 kr.

Állatvásár.

Ló felhajtattott 916 db., elkelt 320 db
Marha felhajtattott 1010 db., elkelt 350 db
Sertés felhajtattott — db., elkelt — db
Sovány 6—12 hónapos — frt. Egy éves—másfél éves — frt. Másfél éves—kétéves — frt. Öreg sovány — frt.
Kövér kilója — kr. Uj szalona 48—50 kr., Juh és birka felhajtattott — db. elkelt — db.

Husárak: Marhahus 38, 40, 44, 50, 52, 54, 56, 60 kr. Bornyuhus 56—60 kr. Sertés-hus 46, 48, 50, 52, 56 kr. Juhus — kr.

Napszámárak: Havi átlag, férfi ellátással 65 kr, ellátás nélkül 1.— frt. nő ellátással 40 kr, ellátás nélkül 70 kr, gyermek ellátással 25 kr, ellátás nélkül 55 kr.

Tüzifa: 4 köbméter tölgyfa 12 frt
bükfa 13 frt, nyárfa 7.50 kr., fafelvágás 2.40 frt, beszállítása 1.20 kr.

Budapesti gabona-tőzsde.

Budapest, augusztus 5.

Buzát ma mérsékelten kínáltak, a kereslet korlátozott volt. Elkelt nyomult irányzat mellett — mm., változatlan áron, uj 2 és fél egész 5 krral olcsóbb áron.
Egyéb gabonaneműekben gyenge volt a forgalom változatlan árák mellett.

Eladatott:

Uj-buza: Tiszav.: 300 mm. 81.5 kg. 6.55 frt. 100 mm. 81.5 kg. 6.52 ½ frt. 200 mm. 81 kg. 6.50 frt. 100 mm. 81 kg. 6.55 frt. 600 mm. 81 kg. 6.59 frt. 200 mm. 81 kg. 6.55 frt. 500 mm. 81 kg. 6.50 frt. 400 mm. 81 kg. 6.62 ½ frt. 100 mm. 81.2 kg. 6.52 és fél frton.

Határidő-üzlet.

Az irányzat eleinte szilárd volt s az árák emelkedtek, zárlatkor azonban az árák sem engedtek.

Hivatalos zárófolyamok déli 1 órakor.

	1896	1896	1896	1896	1896	1896	1896
Buza szept.-októberre	1896	6.20—6.21					
„ máj.-júniusra	1896	6.60—6.62					
Rosz tavaszra	1896	—					
„ szept.-okt.-ra	1896	5.13—5.15					
Tengeri máj.-jun.-ra	1896	3.54—3.55					
„ jul.-aug.-ra	1896	3.33—3.35					
Zab szept.-okt.	1896	5.03—5.05					
Repeze aug.-szept.	1896	10.65—10.75					

Az előtőzsde irányzata kedvező volt.

Zárlat 4 óra 30 perczkor:

	1896	1896	1896	1896	1896
Buza	1896	6.20—6.21			
Rosz	1896	5.12—5.13			
Zab	1896	5.03—5.04			
Tengeri	1896	3.34—3.35			
Repeze	1896	10.70—10.71			

